

Initiativ for etisk handel (IEH) er et non-for-profit ressurscenter for næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner. Vi hjelper våre medlemmer med å få på plass bærekraftig forretningspraksis slik at handel lønner seg for både mennesker, samfunn og miljø. Alle medlemmer får egen medlemsrådgiver og veiledning (UNGP), kurs og kompetanseheving, og en rekke ressurser og verktøy og god praksis og nettverk med andre medlemmer. Medlemmene forplikter seg til å følge IEHs etiske retningslinjer (Code of Conduct) og å rapportere årlig om status i forbedringsarbeidet på våre hjemmesider. Vi har ca 170 medlemmer og samlet omsetning og innkjøp fra medlemsbedriftene og offentlig sektor er til sammen 500 milliarder og viser hvilken påvirkningsmulighet IEH-fellesskapet har. Vi har søsterorganisasjoner i Storbritannia og Danmark og vi samarbeider med både andre flerpartsinitiativer, FN og OECD.

Høringsinnspill til NOU 2018:17 om Klimarisiko og norsk økonomi

Initiativ for etisk handel (IEH) takker for muligheten til å komme med høringsinnspill til NOU: 2018:17 om Klimarisiko og norsk økonomi og ser at det på mange punkter er gjort et grundig arbeid. Men når det gjelder *hvilke konsekvenser økt klimarisiko vil utgjøre for norsk handel*, så er dette temaet i beste fall underkommunisert. Utredningen kunne med fordel vist en større forståelse for hvordan internasjonal handel vil kunne bli påvirket av klimaendringene og hvilke implikasjoner dette kan få på norsk samfunn og økonomi. Rapporten «[Utredning om konsekvenser for Norge av klimaendringer i andre land](#)» produsert for Miljødirektoratet av EY understreker dette. Det er stor sannsynlighet for at matproduksjonen, slik NOU-en skriver om, vil bli redusert i store deler av verden og at en rekke varer vil kunne bli dyrere for oss her i Norge. Hvordan skal da norske bedrifter og virksomheter få forutsigbarhet i tilgang og pris på en rekke råvarer som er helt grunnleggende for videre produksjon, når disse råvarene kan bli helt borte eller vanskelig tilgjengelige for norske selskaper?

Handel er ifølge FN den viktigste driveren for utvikling og fattigdomsbekjempelse, og en eventuell nedgang i handel vil ha negative konsekvenser for utviklingsland spesielt og for verdens samlede verdiskaping generelt. Initiativ for etisk handel har i nesten 20 år sammen med våre 170 medlemmer jobbet for at handel også skal være lønnsomt for mennesker, samfunn og miljø.

Næringslivet ønsker ofte å gjøre det riktige, men mangler praktisk veiledning og gode metoder for å nå målet om mer bærekraftig produksjon og forretningspraksis. Derfor er det viktig at næringslivet (og offentlige virksomheter) gis tilgang til kompetanseheving og god veiledning på hvordan utarbeide risikokartlegging på klima og hvordan håndtere disse utfordringene.

FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) sier at bedrifter skal «know and show», vite og vise. De skal vite om risiko i sin leverandørkjede og de skal vise hva de gjør for å redusere risiko. Dette skal de gjøre gjennom en aktsomhetsvurdering (due diligence) på menneskerettigheter og miljø (inkludert klima). IEH har nettopp på oppdrag for OECDs nasjonale Kontaktpunkt her i Norge oversatt OECDs kortveileder om hvordan en bedrift gjør aktsomhetsvurderinger.¹ Aktsomhetsvurderinger betyr at virksomheter både skal unngå negativ påvirkning og skade på mennesker, samfunn og miljø, og til å rette opp skader som måtte oppstå. Alle selskaper, uansett størrelse, forventes å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de

---

¹ OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv – En innføring <http://etiskhandel.no/Artikler/15138.html>

håndterer risiko for negativ påvirkning og rette opp skade. Denne kortveilederen kan være et viktig verktøy i å håndtere klimarisiko for norske virksomheter.

En rekke utenlandske selskaper innen råvarer som kaffe, kakao og sukker, gjør nå store investeringer i bærekraft og posisjonerer seg i forhold til fremtidig tilgang på råvarer. Norge bør ikke stå bakerst i køen og regjeringen bør lage en handlingsplan for bærekraftstiltak på hvordan imøtegå den stadig større knappheten på viktige råvarer. Handlingsplanen må stimulere til bærekraftig råvareproduksjon og norsk fremtidig tilgang på råvarer, gjerne i samarbeid med norske kommersielle aktører og sivilsamfunn, samt lokale myndigheter, bondeorganisasjoner, fagbevegelse og sivilsamfunn.

Våre innspill til regjeringen er oppsummert som følgende:

1. Konsekvensutrede råvareknapphet, som følge av klimautfordringene, og betydningen for norsk handel
2. Øke næringslivet og offentlige virksomheters kompetanse om klimarisiko i leverandørkjeden og bruk av aktsomhetsvurderinger
3. Handlingsplan med tiltak som stimulerer til bærekraftig råvareproduksjon gjennom flerpartssamarbeid

Oslo 18.03. 2019

Heidi Furustøl

Daglig leder, mobil 99705145

Dette høringsinnspillet er basert på sekretariatets erfaringer med fagfeltet og representerer ikke nødvendigvis synet til alle våre rundt 170 medlemsvirksomheter.